

Spis treści

Przedmowa	9
Rozdział I. Geneza i główne koncepcje pedagogiki porównawczej	11
1. Wprowadzenie	11
2. Próby odkrywania ogólnych prawidłowości i zasad: Jullien i Rosselló	12
3. Próby zrozumienia zasad działania oświaty: Sadler, Kandel, Hans, Schneider, Hilker	14
4. Badania interdyscyplinarne w pedagogice porównawczej: Bereday	24
5. Metoda problemowa w pedagogice porównawczej: Holmes	29
6. Polityka oświatowa a pedagogika porównawcza: King	36
7. Pedagogika porównawcza a nauki społeczne: Noah i Eckstein	41
8. Uwagi końcowe	47
9. Przegląd dorobku polskiej pedagogiki porównawczej	52
10. Polskie studia porównawcze	57
Rozdział II. Badania w pedagogice porównawczej	68
1. Wprowadzenie	68
2. Przybliżone badania porównawcze	77
2.1. Przedszkole	78
2.2. Szkoła podstawowa i średnia	80
2.3. Szkoła zawodowa	85
2.4. Praca nauczycieli	86

2.5. Szkolnictwo wyższe	87
2.6. Oświata dorosłych	89
3. Badania porównawcze	92
3.1. Przykłady badań	94
3.2. Pomiar osiągnięć szkolnych	100
3.3. Problemy porównywalności w badaniach IEA	101
3.4. Wybrane wnioski z badań IEA	104
3.5. Ogólna ocena wartości badań IEA	106
4. Porównawcze badania pedeutologiczne za granicą	110
5. Badania porównawcze nad kształceniem nauczycieli	119
5.1. Treści kształcenia nauczycieli jako problem ogólny	119
5.2. Osobowość nauczyciela	131
6. Edukacja nauczycieli w niektórych krajach Unii Europejskiej ..	134
6.1. Szczegółowe uwarunkowania pracy nauczycieli	135
6.1.1. Ustalanie limitu zatrudnianych nauczycieli	135
6.1.2. Rekrutacja do zawodu	137
6.1.3. Kwalifikacje a praca zawodowa	142
6.1.4. Pracodawcy nauczycieli	145
6.1.5. Kryteria zatrudniania nauczycieli	147
6.1.6. Zatrudnianie na próbę	154
6.1.7. Obciążenia dydaktyczne	157
6.1.8. Obciążenia pozadydaktyczne	159
6.1.9. Przebieg kariery zawodowej	161
6.1.10. Status nauczycieli	166
6.1.11. Zarobki nauczycieli	169
6.1.12. Dodatki do pensji	175
6.1.13. Ubezpieczenia społeczne (emerytury, renty)	177
6.1.14. Przenoszenie nauczycieli	180
6.1.15. Zwolnienia i rezygnacje	183
6.2. Kształcenie wstępne nauczycieli	186
6.2.1. Organizacja kształcenia wstępnego	193
6.2.2. Placówki wstępnego kształcenia nauczycieli	194
6.2.3. Czas trwania studiów na kierunkach nauczycielskich	195
6.2.4. Wymagania dotyczące selekcji na studia nauczycielskie	197

6.3. Treści kształcenia wstępnego	205
6.3.1. Treści wstępnego kształcenia w wybranych krajach	207
Belgia	208
Dania	210
Francja	212
Niemcy	213
Anglia, Walia, Grecja, Irlandia, Włochy	216
6.4. Przygotowanie praktyczne nauczycieli	219
6.5. Doskonalenie nauczycieli	221
6.6. Organizacja doskonalenia nauczycieli	225
6.6.1. Ustalanie polityki w sprawach doskonalenia zawodowego	225
6.6.2. Finansowanie doskonalenia nauczycieli	229
6.6.3. Programy doskonalenia nauczycieli	234
6.6.4. Metody doskonalenia nauczycieli	235
6.6.5. Ocena doskonalenia nauczycieli	238
6.6.6. Modele doskonalenia nauczycieli	239
6.6.7. Najważniejsze tendencje w rozwoju procesu doskonalenia nauczycieli	240
Rozdział III. Teoria i metodologia badań porównawczych	242
1. Epistemologiczne problemy badań pedagogicznych	242
1.2. Zmiany we współczesnej filozofii nauki	243
1.3. Rola i znaczenie obserwacji	246
1.4. Dowód a teoria	249
1.5. Metody badań naukowych	254
1.6. Rola Kuhna we współczesnej filozofii nauki	257
2. Ogólne problemy teorii i metodologii pedagogiki porównawczej	261
3. Szczegółowe problemy badań porównawczych	272
4. Normatywne standardy badania porównawczego	288
4.1. Konceptualizacja badań	288
4.2. Przedmiot badań	289
4.3. Narzędzia badań	290
4.4. Dobór próby	291

4.5. Praca w terenie	293
4.6. Analiza i interpretacja danych.....	293
5. Przedmiot pedagogiki porównawczej	297
Rozdział IV. Instytucjonalizacja badań porównawczych.....	307
1. Wprowadzenie	307
2. Ośrodki informacji naukowej w pedagogice porównawczej	308
3. Ośrodki dokumentacji w badaniach porównawczych	309
4. Dokumentacja na temat globalnych problemów oświaty	310
5. Inne wybrane źródła dokumentacji.....	314
6. Ośrodki statystyki porównawczej	316
7. Stowarzyszenia pedagogiki porównawczej	317
8. Ośrodki badawcze	319
Literatura	321